

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди
Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

1971 чыкы
ОКТАБЬР
29
ПЯТНИЦА
№ 238 (8718)
Өртүз 2 поп.

ФРАНЦИЯНЫҢ ПРЕЗИДЕНТИЗИНИҢ АЛДАРЫ ДЭЭШ

ПАРИЖ. (СЭТА-ның тускай корр.). СЭКП ТК-ның Чыңгиле секретары, СССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун кеңигүвү Л. И. Брежнев Францияның Даштыкы херектер министрствозунун ордунуа октябрь 27-де Француз

Республиканың Президентизи Ж. Помпидунун алдары дээш дүңгөшкө тайлаага тургускан. Францияның чазанын кеңигүвүлер болгаш өскө-дээ албан кижилери база олуруш-та.

Совет таладан Л. И. Брежневти Францияда үдөп барган албан кижилери олурушкан. Л. И. Брежнев чыгыштар-ның мурдунга түвө чугаа-лаан.

Л. И. БРЕЖНЕВТИН ЧУГААЗЫ

Хүндүлүг дэргэ Президент болгаш дэргэ кадры Помпи-дун! Кадрынар болгаш дэргэ-лер! Бистин аалчыларымыс бо-луп турар Француз Республи-каның Президентизи болгаш бугу француз өлкүстөргө бөгүн байык чедирери мен-дө көчүрү сөткүл оорунчу-дур.

Бо хүндө сөткүл кай-гачыктың байыштыларын-биле тааныштык, бисти бүг-дөм хүндүлүгкө бөгүн бо-луп кыргыштын дозу хем-чазы-биле көрүп тур бис. Француз төгө бистин ужура-жыштыкынарымыс байыра-чы сөткүлдүгүзүзүз болгаш чүрчүктүн халыкынан байла-да артып тур. Францияның Президентизи болгаш өскө-дээ Француз күрүп айма-дактылары-биле бистин бе-седарымыс акыл-инчи болгаш ак-кара чок уткалыг болгаш турарын демдегалары бис-те өөрчүтү-дур. Ол бугу бола совет-француз харылаалар-ның беким деңгээлин, ол харылааларның хоңгүдөлиниң бүтүрүлдүгү базымын дүңгү-тур-дур.

Франция биле Совет Россия-ның чоңушканышкынымыс он-дө күзүңгүлүг дүңгүлүг Со-вет-Франция болгаш баш-тыкы Владимир Ильич Ленин 1922 чылда-ла чугаалап тур-ган. Бөгүн ол дэргэ бистин чүрчүктүн болгаш уза-тарынмыс аразында айма-бүрү талаалыг харылаалары-нын бөгүн уткалыг-биле до-дунгав бөгүн чүрчү-дур. СЭРЭ биле Франция айма-бүрү нийтиле системааларына ха-маарыш турар-дээ бол, бот-тарынмыс кадры акылдакы-тазын халыккалар турар шак ол фактыдан болдунуп турар ды-ка хой чаа, ондайг хевирлэг чүдүрер мында бар. Ол утка-биле алдыга совет-француз ха-рылаалар эки үлгөргө-чөккө болгаш турар болур.

Тайбынчы бажылаар ду-дунда сөткүл салымчымыс Совет Экилениң болгаш Францияны халыктын мур-дунда каттыштырар турар чүвө ол-дур. Тайбынче чүткүл орап кырында бугу уза-тарын төрөдүрүп, чөтүтү бола-дыг политиктиң акылдакы-ларын чоңушканыштырар ту-рар. Совет Экилениң Ком-мунисттиң партиязының ТК-зынын Чингиле секретарының Францияның Президентизи-биле ужуражышкынымыс тай-гаар-ла болдурар аргалыг болдурган чүвө хары ол-дур. Дүңгүлүгүзүз чорукту ко-ммунисттиң болгаш дэргелин чидиг айтыртырар тайбын бугу-биле шигиртээрденге алыктың кылдыр бистин чүр-чүктүн халыктын халыкчы-ларын амыг дэргө көчүрү бөгүн фактор болуп турары чыгышты чок.

Л. И. Брежнев ГДР-ге баар

Совет Экилениң Коммунисттиң партиязының Төп Комите-диниң Чингиле секретары ш Л. И. Брежнев Германияның Социалисттик чакгыс ай партиязының Төп Комитетиниң ча-лаанын бугуар бо чылдың октябрь төңгүзүндө Герман Де-мократтыг Республикага найыралчы аян-чорум кылып баар.

КЫШТАГЛААКЫНГА БЕЛЕТКЕ КОШКАК

Чөөн-Хемчик районунун Ленин атыг колхозунун эконо-мизмде мал ажылы кол черин ээлеп турар. Малды кыштан хур, менди аймаары чүгдө малчыларынмыс эвес, колхозчу бугу хой-иниңиниң сонгаараттынмас херэ болур. Ыйчан-гаш «Шыл» союунун кезде бижикчилери болгаш помучу-лары, бистер, Ленин атыг колхозун мал кыштагаларын-кынымыс канчаар ужуражыш турарын хынал, рейди кылды-мыс.

Колхозта шээр малдын бо-лгаш илек, чыгы, халыкын каттышкан ийн бригадазы бар. Ажыл-агымдын үстүндө беш чүзү малдын 60 ажыг кодакыга кыштагаларын көр-дүгөн.

Малдын Сат Беган эркен чакын 6,7 тонна сөгөнүн бе-леткеп, кыштаада кыжаала-рып, бажынын сөгөтүн, ошон болуп алган. Ол ышкан хой-жулар Талын, Дарын-оол, Борбак Байыр-оол, Ычкысат Монгуш, илек каларының Монгуш Шир-Байыр олар 3,4 тонна сөгөнүн белеткеп ал-

Экономиктиң болгаш эрте-техниктиң кадры акылдакы-лары хөгжүдөргө база эвеш эвес чүдүрер кылды-ган. Оңу турар садыла-жымышкындан айтыла, ол кадры акылдакыга бөгүн ядро-луг финансы талаанын кадры чорудар шигиртээрден-дээ, Францияны атомуг электростанцияларына аны-лар болдур уралын Совет Экилениң аргалыг сайыра-дырында, космока-«Луно-дөдө», планеталар арызын «Марс-3» станцияны кадры чорудар шигиртээрден-дээ, өскө-дээ хой-чү чүдүрер ба-ла хавра тулун турар. Эртем-ниң талаанын бистин хары-лааларымыс бистин уза-тарынмыс бодолдурган — олар-дың келер үдө-дээ байыра-чы чүткүзүгө дүңгүлө дем-дө база болуп турар.

Өскө-дээ талаалар бистин кадры акылдакыларымыс хемчыл көчүрү калбак. Кү-рүп акылдакыларымыс аразы-га үргүзүпүз харыла-лыгыларын, парламентари-лерин ужуражышкынымыс, хой-иниң шүгүмүнү талаан-биле харылаалар, шегер кил-лерин ужуражышкынымыс, културалг калбак сол-дугаар — ол бугу кижиниң сөткүлүг өөрчөй барып шы-даан.

Бистин харылааларымыс улам мың хоңгүдөргө ам чүчүтүлгү! Бис бодарымыс-ка, бирги ээчиде, мурдунда-ла төлөмөттөнгөн алап-пар-ны боттардыр, бар дүгүр-жышкыларын акыл-херек кырыга, боттардыр мур-дунга төлөдө, пылыгы акыл-дары иреттерин. Ол бөгү эвес сорулга-дур. Оң-биле кадры чакгыс чөргө таптавамы, аксактарынмыс азы чакгыс чөргө турар алдымын аргы-шын бодолдурган күзүңгүлүг. Харылааларын улам-ла сай-ырайтай хевиринче шигир-тин, тайбынча алыктың кыл-дыр бистин демин хемчыл-кынымыс халыккаларын бистин чүрчүктүн аразында тургустунуп турар сыйыг кадры акылдакыларымыс амыл-рачмынмыс мадакчалык кыл-дыр көрүп турар бис. Өскө чүрчүктү-биле бистин хары-лааларынмыс канчаар тур-густунарында база дэргөсөй калдыг өскөрүлүшкүлөр бо-лурдунда хамаарыла чокка Совет Экилениң шигир алгав углапмышкынымыс-биле моон соңгаар-дээ бар деп дозу шигиртээр.

Франция-биле экономиктиң харылааларга улам ынагыс баанынарык, уагт төлөмөт-дөрлө боттардырарын, совет-француз салгыны өскүрерин 10 азы оңу турар 21 чыл бот-тарынмыс халыккалар болуп до-дунгав хемчегерге баарыга белеп бис. СССР-ниң болгаш Франци-я

Л. И. Брежнев биле Ж. Помпидунун ужуражышкыны

ПАРИЖ. (СЭТА). СЭКП ТК-ның Чыңгиле секретары, СССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун кеңигүвү Л. И. Брежнев болгаш Франция Республиканың Президентизи Ж. Помпидун октябрь 27-де совет-француз кадры акылдакы-ларымыс улам калбартырарын айтыртырарын болгаш делегетиниң чугула айтыртырарын чугаалажып көрүп үргүзүлүшкөн. Эл-пайырлал, чүрчүктүн халыкындан болуп эркен ужу-ражышкыныга совет таладан СССР-ниң Министрлер Чөвүл-елиниң Дарганын ораакчыла А. А. Кириллин, СССР-ниң Даштыкы херектер министри А. А. Громыко болгаш СССР-ниң Францияда элчини П. А. Абрасимов; француз таладан — Францияның Премьер-министри Ж. Шабан-Дельмас, даштыкы херектер министри М. Шуман болгаш Францияның СССР-де элчини Р. Сейду олар олурушканнар.

Совет-куба чугаалажышкынынар

ГАВАНА. (СЭТА-ның тускай корр.). Дүүн Ре-волюция ордунун СЭКП ТК-ның Политбюроунун кеңигү-вү, СССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Дарганы А. Н. Ко-сыгиниң болгаш Кубаның Коммунисттиң партиязының ТК-ның Бирги секретары, Куба Республиканың Премьер-Ми-нистри Фидель Кастроун аразында чугаалажышкынынар эгелен дэргин моон мурдунда дыңаткан болгаш. Акыл-дамалыктың чоруктуң, чүрчүктүн халыкындан болгаш эл-хуузуңуң ак сөткүлдүгү чоруктуң байдалына эркен чуга-алажышкынынар чоруп турар, ийн чүрчүктүн уластарынмыс, тайбынчы болгаш сөгүнчүлүк аргы-акылдарыга Совет Экилениң болгаш Кубаның бугу талаалыг кадры акылда-жылажып улам хоңгүдөргө айтыртырарынмыс талаан-би-де саваал-оңаларын солдугаазы болган. Ийн талаа со-нуургалдыг делегетиниң дэргелерин айтыртырарын чугаа-жып көргөн.

Чугаалажышкынынар совет таладан Грузия ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Дарганы Г. Д. Джавахиди, СССР-ниң дайы-флот министри Т. Б. Гуженко, СССР-ниң даштыкы херектер министриниң ораакчыла С. П. Ко-зырев, а ол ышкан СССР-ниң Кубада элчини Н. П. Толубеев кырышкан. Чугаалажышкынынар куба таладан республиканың Пре-зидентизи Освальдо Дортикос, Кубаның Коммунисттиң пар-тиязының ТК-ның пийги секретары, революстуг чөкөктү күштер министри Рауль Кастро, иштик херектер министри Серхио Дель Налье, Компартияның ТК-ның Политбюроунун кеңигүвү Армандо Харт, Компартияның ТК-ның Политбю-роунун кеңигүвү Гильермо Гарсиа, Компартияның ТК-ның Политбюроунун кеңигүвү Рамиро Вальдес, Компартияның ТК-ның кеңигүвү, Кубаның СССР-де элчини Рауль Гарсия Нелас, Компартияның ТК-ның Секретариатының кеңигүвү, Революстуг чакыктың министри Карлос Рафаэль Родригес, Кубаның революстуг чөкөктү күштер министриниң бирги ораакчыла Хуан Альмеда олар кырышкан.

Парижге чаа дугуржулгага ат салган

ПАРИЖ, октябрь 27. Бөгүн Францияны байы-сылалыга СССР-ниң болгаш Францияны чакытарынмыс аразында экономиктиң, техниктиң база үдөтүр кадры акыл-дамалыктың хоңгүдөргө дүңгүлүгкө ат салган. 10 чыл хуусада чаргав дугуржулгага СССР-ниң даштыкы садыг министри Н. С. Патоличев биле Францияны эконо-мика болгаш сак министри Балеи Жискар Дастен олар ат салган.

Ийн чүрчүктүн экономиктиң хоңгүдөргө амгы беш чыл болгаш келер үдө планшары боттардырарын СССР-ниң, Францияның организациаларынмыс болгаш фирмаларынмыс ишдериңгө кырыжып дугуржулгага баш бурунгар көргөн. Совет Экилениң болгаш Францияны кадры акылдакы-ларын бөгүн ээчиде калбарып ужурагү тодарыг адыр-ларын дугуржулгага аймак. Ызынчы ол бола авто-мобиль болгаш трактор үдөтүрү, ставок тулашкыңу, судно-лар тулаш, электростанцияны, малагы станоктарын, элек-троншүг саваала техниканы бугүдери, харылаа, металлур-гия, нефть болгаш газ тынымы, хөмүр-дүш үдөтүрү, ла-гура, мыл, химия, чык үдөтүрү — чүрчүктүн курья-мырларын болгаш аргаларын боттардырарын, кадры акыл-дамалыгын таарымчалыг хоңгүдөргө перспективаларын бар, ол бугу адырлар-дыр. Совет Экилениң болгаш Фран-цияны дөңсөөлөргө уагт үдөтүр комплекстерини тула-рыга ийн чүрчүктүн кырыжып, малагы СССР-ниң чык үдөтүрүңүң мадык бугүдүрүлгөлерин чаргытыра Фран-цияны кырыжып дугуржулгага баш бурунгар көргөн.

Уластуруң тодарып адырларында болгаш садыгы кадры акылдакыларымыс улам хуусаалыг программаны акылда-жылажып дугуржулгага база көргөн.

Бөгүн ат салган дугуржулга совет-француз кадры акыл-дамалыгы улам хоңгүдөргө аякка уагт чугула ужу-рулалыг дэргин СССР-ниң даштыкы садыг министри Н. С. Патоличев медегалган.

Совет-куба найырал митингизи

ГАВАНА. (СЭТА-ның тускай корр.). СЭКП ТК-ның Полит-бюро кеңигүвү, СССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Дарга-зы А. Н. Косыгин Кубаның Компартиязының ТК-зынын Бир-ги секретары, Революстуг чакыктың Премьер-Министри Фи-дель Кастро найысылал чогунада Аламар хөрайга дүүн чо-рааннар.

Аламарын болгаш Куба найысылалдын өскө-дээ район-дарыны ачыкчы чоннары хундүлүг совет аалчыны чылы-биле уткуп, хүлөп алганнар. Чер-ле болганда: «Аны-дуңма совет уластуң төлөмөттөңилери, кирип мөөрлөң!» — деп, би-нип каан чалаңгалаарлыг кыгыртылар.

Аламарын көргөн сонда болган массалыг митингге А. Н. Косыгин чүвө чугаалаан. А. Н. Косыгин болгаш Фидель Кастро индир кырыга унуп кээрге, муң-муң ачыкчылар: «Совет-куба найырал дегерезин!», «Коммунизм дегерезин!» — деп, кыгырып салып турганнар.

Бистер Кубада ш Фидель Кастроңун чалаашкыны-биле келген бис деп, А. Н. Косыгин чугаалаан. Совет улус куба улусту эң-не эл-найыралчы бугу-биле көрүп турар. Ол дэрге кажан-кээздө Кубаның талаанында турар улустуң эл-найыр-алчы бугу-дур.

Бистер маңага келгеннине хүнүндө Гавананың кудумчула-рыга ивереттинген найыралчы бугунун илгерилекчиинини канан-даа утпас бис.

Дегерейде социализмни күштери биле империализмни күштериниң аразында демисел ам-даа чоруп турар деп ол чугаазын уламчылаан.

Бистер ону Совет Экилениң, Кубадан, Вьетнамдан, Ев-ропаның болгаш Азияны өскө-дээ чүрчүктүндан көрүп тур-бар бис. Ол болза кымын кажан-даа тиклеп шыдаас куну-дур, социалисттик чүрчүктө ажилчылдарынмыс, тарачылар-нын, интеллигенцияны бугу күш-ажылы. Уластуң эрге-ажыктарын камаалаан болганда, а ыңдыг улуг күштүг бооп

Кызылдың сүт заводунун коллективни төскү беш чызыл планын даярдаларын чедикчилерини күшүлөр ооруктан салып, хоңгүдөргө кырыжып унуптарын чедип ал, бугүдүгө күшүлөрн дозуу-биле шигиртээр алыртыче уталанган техно-логтуң чаргыткыларын кылган.

Күш-ажыды бугүдүрүлгө бөдөр дөм, шакта он муң иштү арылган, он өрөмөң илган үндүрер се-перирау болгаш иккери 1800 литр хире хемчээлдег те-саргак белеткор малчыны тургузул, ажилдаа кыры-ген. Оң амында завод бир элчегерге (малагы чакы, чыгы, кыска үдөтүр) 60 тонна чедир сүт продукцияны бел-еткеп үдүрүп турар.

Заводта тургускан дерлөгөдери, күчүлүг механизми-терге илгерилек бажыларын, күш-ажыды беким бугүдүрүлгү болуп чедип ап турар мурнакчыларынмыс саны өскөн. Бо бугүдүргө шалычылдардан чалакы Николай Астафьев, токарвед Ольга Шадрина, апаратчытер Ольга Блохипа, Ирина Алышева Уагт Октябрың 34 чыл оңога алдар бо-дурган социалисттик чарыга кырып, хамаарышкан ажи-лыны айма-биле бөдөрчөп көргүзүлгөлерин чедип алганнар.

Чоокта үшкү аялгада дөңсөө аразыны чаргыкын түнелерин үдүрүп. Көргүзү өскөрүлөдө беким болгаш компрессорлар чегиниң ажилчыларын бирги черин алган.

Бо бугүдүргө чакык эки чүдүлгө амында сүт продуктуларын кылырынмыс шыныры эккижэн. Ол ышкан эртен то айларда болгаш үшкү аялгада продукция бугүдүрүлгө база сайтарынмыс планы ажып күшүлгө.

ЧУРУКТАРДА: сүт заводунун шалычылдарын токарвед Ольга ШАДРИНА, чалакы Николай АСТАФЬЕВ.

О. ОХЕМЧИКТИҢ фотоу.

турар. Бистер бо Аламарга келгаш, кижилерин күш-ажылы көдүрүлүшкүнү өрдүтүп, ыңчангаш маңа ийн-ле чыл болганда Гавананың чөкөктөргө хөрай кыды тугуттарын бугүдүрүлгө-биле чугаалап болур.

СССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Дарганы куба ажи-пчынарга Москваның тудугчуларынмыс байырын дамчыткан. Куба пролетариаттың мурнакчы төлөмөттөңилери, силерге ал-дар болгаш хундү деп, А. Н. Косыгин чугаалаан.

Совет-куба найыралдыг демда кылдыр А. Н. Косыгин Фи-дель Кастрога В. И. Ленинни хөрөк скульптурасын дамчыт-кан, ону тудугчуларынмыс эң дээр бригадалыгы тапсырын кузган.

СССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Дарганы чугаазыны түнелеринде совет-куба найыралга алдар кылдыр йөрзөп сал-ган.

Дараазында Фидель Кастро харыны сөс ап, чүвө чугаалаан. Ол Аламарда чүрчүктө тудугунун чедикчилерин чоруп ту-рарынмыс дугуйнда чугаалааш, ийн муң эки-турачы тудуг-чуларынмыс кызымчалыг күмөңчилерин коммунистти күш-ажылы үдөргө-чиник болуп дөңсөөлөз.

Совет улус төгүлүнүң аар-беге шыгалдааларын алдар-ды-биле тудуп эртенни Фидель Кастро база демдегалган. Гитлерини экилечилерге уагт совет улустуң мадырлыг де-миселин болгаш улус ажил-агымын катап тургузарынмыс совет кижилерин күш-ажылы арас-мадырлыг чоруп ол бедим-биле үнелгенин иктерген. Ол бугу шыгалдаалар сонда Совет Экилени улам улуг күчүлүг болгаш бажыныг үнгенин Кастро база демдегалган.

Митинг сонда А. Н. Косыгин болгаш Фидель Кастро олар Гавана мөжү-биле таанышып, аян-чорум кылган болгаш авто-септеге бугүдүрүлгөне чораннар.

„Шынның“ бижикчилериниң, номчукчуларының рейдизи

бедикчилер амыдагыштан та-арыштырарын, белеткөөн чөмү камаалас болза, бар курьялар 1972 чылдың баштагы ийн аймакта-ла чедер хемчээлдиң.

Хойжулар 1. Дарын-оол, С. Беган, 2. Дас каларын 14 нодон Сөгөтө шадлыга кыш-таларымыс октябрь эгелендө көчүрү үгөн. Кышталар-нын оңу элчөк каза ба-стырар, төтөгелдерин турары дыка четес. Ол ышкан тарга хооралы оңтаан кургак хо-вуды мал хүндө 2-3 натап сүт ижер турбугу, сүг соор-тур машпалар чакымыс хүн-дө барбай турар таарыла-галар бар. Кыш ижер мадым амыдагыштан суксадыра оң деңгээлдеринге дыка моонд-таар болбай. Бо талаан-биле колозо баштар чери хемчег албай турар. Зоотехниктерге мал сугартылажыны талаан-биле айтырар тургузары шорукту дээр алымын тоомча чок хуурылган келген.

Колхозчиң Сайым-оол болгаш бригадир Олал-оол аразында харылаалыг

кошмак акылдап турар. Хой бригадалыг бригадирини шө-лөзөп чоруткан, оң дуза-алкымын ол Сүдгөк үстүкү тарып окуркан, алектри тока-ларын үрөп каапкан. Мычав-гыш малчылар ортузунга кудугура-масадыг аймак чо-рудар таарымчалыг чер чок.

Сөгүт үдө мал фермала-рында, бригадаларыга бугу-дүгө хурадары болбай. А зоветөргөдө чорударынмыс хемчегдери алдымайы турар. Колхозта партияның та-лаанында малчыларынмыс лек-торлар, политинформаторлар чорудар, бригадаларга хана солуннар, аныктудустар ту-дур хемчегдери албай.

Колхоз төвүндө малчылар-ны, шадлыгтарынмыс, чыгыш-оол, сөдгөкчүлөр болбай, сөдгөкчүлөр, кижизилерни өрткөн 9 айларда оларга чакгыс-даа барбай. Чамдык кединарлар почта че-дарылаан үзүткөп, малчы-лар чакгыска соду, сөткү-дүзүп ижер бурун четте албай турар. Бригадалар, фермалардан эгелеш аны-агы малчылар аразында со-циалисттик чарыкты оргап-тасталаан.

Устүдө чөтпөстөрүн чей-ладары-биле колхоз баштар черинге чүмү кыла экип! Кышталгаларынмыс белеткөө-дө чедир кылдырмаан чүдү-дү дары бугүдүрү аяры-биле бугу күштү мобилизастар. Халыктын мурдунда тудуг-чуларын болгаш өскө-дээ ки-жилерин чүрчүктө бажыныг сөптөстөнгө кириштерин иреттерин турар. Тараа шө-дөргө аркан савааны бо-луп соогуру турарыга күш-тү немээр. Малчыларга бол-гаш малга таарымчалыг бай-далды тургузар төлөдө ку-дуктарын сөптөстөнгө кыска хуусада кытыр херек.

РЕЙД БРИГАДАНЫН КЕЖИГҮННЕРИ: О. Арачча — колхозта кезде корреспонденттер пуки-туулуңуң удуруткучу, С. Беган — хойжу, колхозта уду-чу контролдуң пост көжөгүчү, М. Очур, В. Халык — районда мал экилери.

Журналистиң орук демдеглели

«Маджмы» колхозноа борган
 илжи муруланы мадчыларын
 аттары, оларын чедип
 алган көргүзүүн Хүндүлэ
 самбыразынын доранын-на жек-
 кенин билгээни, билгээни
 кызыл балла-ла, туугула-
 ыжы хойжу Александр Серев.
 Огезия Мөнгүлэй тайгаларын
 тыппан, акы-думма Моолдук
 дөөлөксөөрине сурап кирген
 Каргы хеминч ууну ор оң
 бөдө чөрүп ор бис, Боду чү-
 гакмыр, худумгрей чазык
 арынын, шовза каркатырды
 алын ор өй-көдө чөрөн казы,
 өй-көдө чөрөн казын ху-
 дайч кантуулаа чор:

— Могой кузэм бо турган,
 даянганга казы каан кончул
 уулд ак хува шалакы хевирл
 Мөңгү-Тайгагагы мырлан
 эрдөдө Кыскачтын
 арышче. Оут-сигенгил, лоо-

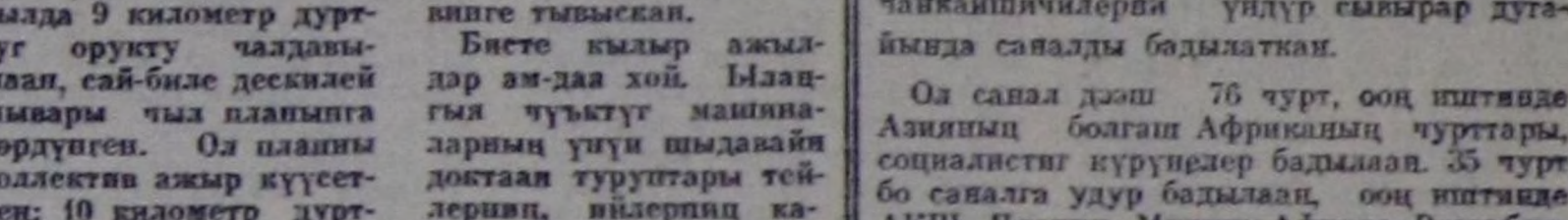
туру 100 хойга олампитур 99-
 102 хураганын, хой бүрүзү-
 деш 1500—1700 грамм дуктү
 ап туур бис. Өскө черлер-
 нынине болаарг, дуктүч тем-
 кичи ам-даа ээсиз-тар ичин.
 Чоң-Чоң ала-ла-ла-ла-
 торуру кирезилде, оңи чыгы-
 кара-дукутүлэм черле шы-
 рак, оң чуугазын дичааша
 хойжукалары дээрго ол таа-
 ы-быле эртемчи чедип алы-
 ры ол тур, оон антапта бы-
 жыг тура-сору, чүктүк херек
 дораны болал чораван мен.

— Мөңгү-Тайгага ийи ай-
 даа өгөтсөл, барык-ла мийга-
 кенин өй-көдө чөрөн казын
 гайналар боң-дош, Алек-
 сандр Хертекович аманшыл
 дүкүзүганын чамдык
 чукураган чуугаагыламы. Бо-
 черипч мылдың бадылдан ба-
 рымдаашал, хойну покорбю.

— Бистин колхозтун эжылы-
нишке кезээ, эң студургу хой-
жузу, бо чылын көргүзүү
кымдан-даа шыгырак болгач
жалчынымыс ол—дөп, колхоз
даргазы Богатырь Самбуевич

дэр, бисте моон-даа берге
оруктар бар болдур нийн
лел, бистий-бале кады чораан
бир кызыл арынныг, семне
эр тугаалап чор он. Боду ал-
тай аялга-биле тугаалаар бол-
гажок, тугаалаары гажок эр

орук-бүдүрүлгө эргелем бо
дугайында ырак районга дуза
көргүзөр хемчеглерни алып
хүлээлгөттүг.

мада 9 километр дүртүрү орунду чаадылаан, сай-биле дескелей кымыры тиз планына түзүлгөнүн. Оо планын олоктотуу ажыр күтүүсүн: 10 километр дүртүрү

акпте тыгыскан.

Бите кылор ажилдар ам-даа хой. Илангын чыкуут машиналарнын үгүн шыдалаан доктаан түзүлүштөр келерин, иредеген тай-

чаканшичиери үндүр кымыр дуга-биле саяалды бодылаткан.

Оо санал дэст 76 турт, оон иштөөдө Азиялык болган Африканың чурттары, социалистик күрүндөр бадылаан. 35 турт бо саналга удуз бадылаан, оон иштинде

3—8 градус чылып.

Н неделяда
атап үнер